SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Glasilo Slovencev v Argentini

Leto LXXX | 10. decembra 2021 - Buenos Aires, Argentina | Št. 15

www.svobodnaslovenija.com.ar Svobodna Slovenija

69. OBLETNICA DRUŠTVA SLOVENSKA VAS

V nedeljo, 28. novembra, je Društvo Slovenska vas, ena prvih krajevnih ustanov povojne politične emigracije, praznovalo že svojo 69. obletnico. Za bogato nepretrgano delovanje se moramo zlasti zahvaliti številnim ženam in možem, ki so v tej dobi pomemben delež svojega časa in naporov darovali v korist skupnosti. Prvo zahvalo pa vedno namenimo Bogu, ki je vir in skrbnik našega osebnega in skupnega življenja. Zato smo, kot vsako leto, praznovanje pričeli s sv. mašo, ki jo je daroval župnik Toni Burja CM s posebnim namenom za vse žive in pokojne člane.

Ob Hladnikovem domu smo se zatem poklonili argentinski in slovenski državi z dviganjem zastav in petjem himen, v dvorani pa je sledila akademija z naslovom »SPREJMEM LUČ SPOMINA IN UPANJA«.

Zaradi zdravstvenih omejitev je namesto predsednika Vinka Glinška pozdravila vse navzoče podpredsednica Kristina Grbec. Za njo je duhovni vodja č.g. Toni Burja povezal upanje, ki ga adventni čas predstavlja, z njegovo konkretizacijo v našem skupnem razpoloženju. Pozdravil je tudi inž. Jure Komar, predsednik Zedinjene Slovenije, naše krovne organizacije. Končno nas je nagovoril Veleposlanik Republike Slovenije g. Alain Brian Bergant, ki se je z navdušenjem spomnil svojih prejšnjih obiskov v Lanús, podrobno opisal delovanje veleposlaništva, nas spodbujal in nam že voščil za hitro prihajajoče Božične praznike.

Odrski prizor je vseboval recitacije slovenskih pesnikov Damiana Ahlina, Vinka Rodeta, Franceta Papeža, Toneta Kuntnerja in Monike Urbanija. Po tematiki so to raznovrstne pesmi, v drugačnih pesniških oblikah in njih avtorji dokaj različnih generacij in krajev bivanja in ustvarjanja. Skupaj pa so oblikovale pravi argument, katerega vodilna nit, ubesedena v povezavi Martina Sušnika, je razmišljanje o pomenu našega doma in vseh slovenskih domov v Argentini, katerih uspešna bodočnost vsebuje tako ohranjanje kakor posodabljanje in ustvarjalnost. Vse to je tudi odlično povzela Monika v zaključni »PRAVIŠ – MENIM«. Recitirali so Lourdes Kocjančič, Paula Kocjančič, Valerija Urbanija, Tomaž Sušnik, Dani Grbec, Boris Rot, Andrej Cukjati in Jeremías Žitnik. Vsi zaslužijo pohvalo za svoj nastop, prav posebno pa Dani, ki si je predstavo zamislil in jo režiral. Kot uvod in za zaključek so šolski otroci zapeli »Navzgor se širi rožmarin« in »Zaklad slovenstva« po zamisli in vodstvu Monike Urbanija.

Končno naj tudi omenim sodelavce, ki so omogočili predstavo: napovedovalka Aldana Čeč, off glas Tomaž Ahlin, šepetalka Sonja Gerkman, video posnetek (odlično delo) Martin Grbec, scena Cecilija Stanovnik, odrski prostor Fede Cerar, Mariela Urbanija in sodelavci, scenski efekti Fede Cerar in Martin Grbec, kostumi Helena Cerar, maskiranje Vanika Jazbec in oblikovanje ročnega programa Monika Urbanija.

Po kulturni hrani se je dvorana hitro spremenila v jedilnico, kjer smo bili prijazno in obilno postreženi, prijateljski klepet pa se je razvil še na dolgo in široko, ker se je medtem pojavil pravi naliv, v katerem so se le najbolj korajžni upali na cesto.

Franci Sušnik

MENDOZA | MARTINOVANJE 2021

Slovenska skupnost v Mendozi je organizirala praznovanje Martinovanje 2021. Program je potekal od petka, 19. novembra, do nedelje, 21. novembra.

V petek proti večeru smo se zbrali v slovenskem domu. Ko smo prišli do doma smo si ogledali razstavo slik. Lepe umetnosti so predstavile slikarke Lenka Bajda, Cecilia Prato, Verónica Rodríguez Dutto Bajda in otroci slovenske šole.

Po razstavi smo vstopili v dvorano, kjer nas je čakala izvrstna degustacija vin.

Najprej nas je v imenu doma pozdravil agr. inž. Franci Šmon in razložil logotip Martinovanja: podoba kaže Triglav, ki je nekako podobna našim Andom, in dve roki, ki držita kozarce z vinom, pripravljeni nazdraviti, pozdraviti, dati zdravje.

Nato je v imenu kleti Trapiche predstavil tehnično plat pridelave trte v pokrajini Chapadmalal, v provinci Buenos Aires. Razložil je različne variante, ki se analizirajo in izvajajo pri pridelavi vina. Pomen orientacije vinske trte v odvisnosti vetrov in sonca, skrb za trto in dolgo vrsto postopkov za pridobitev odličnega vina.

Nato je sledila degustacija belih vin znamke “Costa y Pampa”, (Sauvignon Blanc, Chardonnay, Pinot Noir) iz kleti Trapiche – Chapadmalal v provinci Buenos Aires.

Kasneje je enolog German Buk pojasnil značilnost posameznih vrste vina: barva, telo, okus in prijetenj vonj. Po degustaciji smo nazdravili in nato so se pojavila zanimiva vprašanja, na katera so strokovnjaki odgovarjali.

Ob koncu degustacije so nam ponudili slasten prigrizek, postrežen na lesenih deskah iz starih sodov. Vse je bilo prijetno, veliko smo klepetali, še naprej smo uživali v družbi, imeli smo možnost še naprej opazovati razstavljene slike in uživati v gostoljubju slovenskega doma v Mendozi.

V soboto ob enajstih zjutraj so nas pričakali v kleti Doña Paula vinarne i Santa Rita, ki še ni odprta za turizem.

Tam so nas čakali dolgi nasadi trt. Dva rezervoarja vode sta nam odražala neizmernost topolov in krasote vrb ter nam omogočila opazovanje številnih rib, super zabava za otroke, saj so ribam dajali drobtine in tako naredili iz srečanja pravi spektakel.

Sestanek je začel s kavo in rogljički.

Lic. Pavel Šmon, zadolžen za logistiko in trženje kleti Doña Paula, nas je sprejel in pozdravil ter razložil, kaj bomo vse videli.

Enolog Martin Kaiser nam je razložil nekatere značilnosti kraja in prebivalcev. Nato smo se premaknili do kleti, ki je na sredi posestva. Vinogradnica je izjemno urejena, v notranjosti so nam razložili postopke, ki jih izvajajo od sprejema grozdja, ločevanja mošta, skladiščenja v bazenih in sodih in značilnosti skladiščenja. Prijeten, hladen kraj, zunaj pa se je sonce izražalo z vso svojo mogočnostjo.

Nato smo se vrnili v “quincho” in poskusili vina iz kleti Doña Paula. Enolog je pojasnil značilnosti različnih vin, ki smo jih testirali na zelo profesionalen način.

Zelo smo ponosni, da imajo člani naše skupnosti tako visoke položaje v tako pomembni panogi.

Medtem ko smo čakali na klasičen asado, nas je folklorna skupina Vesel Slovenski Duh iz Rosaria razveselila s svojimi plesi ob spremljavi harmonike in violine.

Bogato kosilo, pogovor, ples in pesem smo delili v slovenskem duhu. Ko je sonce pričelo zahajati za Andi smo se vrnili v mesto k počitku.

V nedeljo, malo pred deseto uro zjutraj, se je videlo klasično gibanje nedelje, ljudi v domu, ki pripravljajo vse potrebno za krasen dan.

Ob vstopu doma si lahko ogledate čudovit mozaik Device z detetom. Nato igrišče in žar, tam so že bili kuharji in pripravljali kosilo.

Vstopili smo v dvorano kjer je gospod Janez Cukjati daroval sveto mašo. Gospod Tine Šmon je vodil petje. Ob koncu maše je gospod Cukjati blagoslovil tradicionalni sodček vina.

Po sveti maši smo klepetali pri kavi.

Nato so člani doma postregli okusno kosilo. Pogovor je popestrilo blagoslovljeno vino, ki smo si ga postregi karl iz sodčka.

Po kavi so otroci in mladci zaplesali belokranjski ples. Skupina Vesel Slovenski Duh iz Rosaria nas je znova razveselila s plesom in čudovitimi kostumi iz različnih regij Slovenije. Za konec so bratje Nemanič krasno zapeli, potem so se tudi drugi opogumiliin zapeli na odru, nekateri so tudi plesali, vsi pa smo se zabavali. Najmlajši so se veliko igrali, in počasi se je Martinovanje 2021 končalo.

Pozitivno je, da se zberemo in ohranimo slovenske tradicije v deželi vina in sonca!

Lenči Likozar Komar

50. MLADINSKI DAN NA PRISTAVI

Zopet je zaživela Pristava!
Po dolgi pandemiji se je v nedeljo, 24. oktobra, na Pristavi zopet zbrala mladina iz vseh domov. Kako lepo je bilo videti toliko veselja in dobre volje. Zanimivo je bilo gledati kako pomagajo drug drugemu, pa čeprav niso vsi iz istega doma. Radi so skupaj, pa najsi bo v športu, da postavijo sceno, da skupaj kosijo, da klepetajo, pojejo ali molijo.

Ob 8.30 so se začele tekme v nogometu za dekleta in fante. Že par let se mladi ne tekmujejo med domovi ampak med prijatelji ali med skupinami RAST, nova značilnost druženja in zabave.

Lep sončni dan je še pripomogel, da je na Pristavi bilo res lepo.

Ob 10.30 nas je Alenka Modic- ki je povezovala celodnevni program- pozdravila in napotila k dviganju zastav in sveti maši, ki je bila na prostem. Zastave sta dvignili Erika Čeč in Mikaela Križ ob petju obeh himen. Sveto mašo je daroval župnik Franci Cukjati. Petje so lepo vodili mladi, igrali na kitaro, vodili mašo in brali berila, lepo smo se Bogu zahvalili za srečanje v živo in za nov mladinski dan, ki je bil letos 50.bis.

Po maši smo šli na kosilo ki so ga pripravili naši kuharji Aleš Grohar, Martin Križ in Martin Zarnik s pomočniki. Okusno kot vedno, še bolj pa, ko si v lepi družbi.

Popoldan je bilo izredno za klepet, nadaljevanje tekem, dobro pivo ali tudi kakšen "matecito".

Kulturni program je začel bolj zgodaj kot ponavadi. Mladina se je zbrala na mladinski seji za pripravo mladinskega dne. Kar nič jim ni prišlo na misel kaj bi lahko pripravili. Nekateri so odhajali gledati nogometno tekmo, druge je mama zunaj čakala in tako so ostali vedno isti. Kar na lepem so se jim zaprla vrata, da niso mogli ven. Oglasil se je neznan glas, bil je France Prešeren, ki jih je spodbujal in spominjal na preteklost, na vrednote, na skupno delo. Po vseh sledeh, ki so jih morali odkriti, so končno našli pismo, ki jim je govorilo:

Predraga Mladina:

Sigurno se sprašujete zakaj ste ostali zaprti...

Moj namen ni bil, da bi vas ustrašil, sploh ne! Ko sem vas poslušal, kako debatirate o vaših letošnjih dejavnostih in sem opazil, da nimate prave vztrajnosti, me je užalostilo. Mislil sem na prejšnje generacije in na vse, kar so naredile. Takrat sem se zavedel, da mladina še nikoli ni bila v takem hudem stanju, kakor ste sedaj vi. Zato sem si mislil, da bi bilo potrebno, da se zavzamem za vas, pa nisem vedel točno kako.

Končno, ko sem vas videl zbrane, sem odločil, da vam dam še eno priložnost: Zaprl sem vas v sobo. Morda zgledam ekstremni psihopat, vendar, bodimo si odkriti: če bi vam dal odgovor na prvo vprašanje, ki sem ga sestavil bi marsikdo ušel.

Morda najstarejši člani mladine že veste, da so vedno bile težave, ampak kjub temu, nikdar niste omagali. Za vaše stare starše je bilo najtežje graditi temelje kjer sedaj stojijo domovi. Niso imeli prostorov kjer bi se zbirali s prijatelji. Vaši starši so pa imeli že bolj podobne težave kot jih imate vi! Pa čeprav mislite, da ni bilo tako.

Ne smete pa pozabiti, da vse, kar imate sedaj, je delo zgaranih rok, skupnega dela in idealizma. Tudi jaz si to želim za vas: skupno delo. Zapomnite si, da individualizem ni nekaj dobrega ampak vedno ruši cilje. Verjetno boste imeli drugačna mnenja, projekte, misli, ampak vedeti morate, da s spoštovanjem lahko združite. Iščite edinost, v njej boste lahko prekoračili nova razpotja. Ampak najvažnejše je pa, da ste združeni z Bogom in, da zaupate Vanj.

Tako. Jaz vam lahko tudi pomagam. Kaj pa vi želite? Boste nadaljevali s slovenskimi ideali? Vas zanima , da se še naprej srečujete? Kaj pomeni Pristava za vas? Ali vam sploh še kaj pomeni?

Po tem pismu so odgovarjali, kaj jim Pristava in slovenstvo pomeni: nedeljske maše, Audio Pristava, igranje inštrumentov, plesi, šola, itn.

Tako se je Prešeren razveselil, da so še ideali

med našimi mladi, da so se vrata kar na lepem odprla in so lahko šli domov. Pa kar ni šlo, prišli so nazaj, da so skupaj pospravili, da so se zmenili če je treba koga peljati domov in s tem tudi poglobiti prijateljstvo.

Draga mladina: še ni vse izgubljeno in pozabljeno, dokler bodo še ta čustva smo lahko mirni, da slovenstvo ne bo izumrlo.

Podelili so nagrado zmagovalcem v športu in sicer "la scaloneta" in "chichoneta". Skupaj smo zapeli mladinsko himno.

Nedelja se je potegnila kar dolgo v noč, saj je bila lepa in veliko ljudi se je zadržalo v dobri družbi.

Čestitam igralcem: Alenka Modic, Tanja Oblak, Viki Jerovšek, Nataša Jerovšek, Mirna Vodnik, Erika ČeČ, Miki Križ, Mikaela Selan, Mati Rožanec, Aleš Grohar za lepo predstavo, posebna pohvala pa Alenki Modic, Miki Križ in Eri Čeč za scenarij, globoko in zelo lepo napisano besedilo.

Še enkrat čestitke ob tako lepem maldinskem dnevu .

Maruča

60. LETNICA MLADINE NAŠEGA DOMA SAN JUSTO | NAŠ VELIKI PRAZNIK!

V nedeljo, 7. novembra 2021, smo mladi iz Našega doma San Justo praznovali svoj 60. Mladinski dan. Skozi celo leto smo nestrpno čakali na ta dan, da bi se po dolgem času spet osebno srečali ter skupno preživeli tako pomemben praznik, še posebno letos, ob visoki in okrogli obletnici naše krajevne mladine.

Mladinski dan smo začeli s slovesno sveto mašo v sanhuški stolnici, pri kateri smo se Bogu zahvalili za toliko let skupnega delovanja in druženja, prosili smo ga tudi za mladino in za vse mlade, ki so odšli v večnost. Ob koncu sv. daritve smo se vsi mladi iz okraja zbrali pred oltarjem Marije Pomagaj in se Njej priporočili, da bi ostali zvesti slovenskim koreninam in vrednotam.

Po Sveti maši smo se zbrali v Našem dom za dviganje zastav in nato zapeli argentinsko in slovensko himno, obe domovini, ki v srcu nosimo. Pred zajtrkom nas je pozdravila predsednica Mladine Našega doma z sledečimi besedami:

»Dobrodošli, dragi vsi navzoči, dobrodošla družina!

Danes se veselimo, ker smo zopet združeni skupaj. Nestrpno smo pričakovali celo leto, da bi se srečali in delili, da bi se znova, kot že dolga leta, posedli ob mizi in delili vesel razgovor. Še prav posebno danes, ko praznujemo 60. Mladinski dan.

Vsaka okrogla obletnica nas vabi na pregled časa in dela po prehojeni poti. Vabi nas, da pregledamo kaj je spodbujalo v preteklosti mlade k ustanovitvi organizacije, kako so druge generacije doživljale mladost in kaj so se drugi morali čez čas naučiti.

60. Mladinski dan nas je tudi povabil na pregled sedanjega dela, na premišljevanje o naših vrednotah in ciljih. Zastavil nam je vprašanje o bodočnosti in o organizaciji, ki jo želimo prepustiti prihodnjim članom.

Zorko Simčič je v knjigi "Ob žerjavici in ognju" pisal: To je tako kakor s čolnom, ki plove po Paraná. Teren na severu močno pada, reka teče s silo, pa nese s seboj tudi čoln. Ljudje v čolnu veslajo, a pravzaprav gre vse skupaj kar samo naprej. Potem, pa se po dolgih dneh Paraná s čolnom vred izteče v Srebrno reko… in čez čas reka v morje. In tedaj? Ne samo, da se čoln vstavi. Če ljudje v njem česa ne storijo, bo postal igrača valovom.

Ali je treba močno zgrabiti za vesla, ali čolnu pritrditi motor - čas nekdanjega zagona je mimo. In če res hočemo do pristanišča, ki nam je ves čas bilo pred očmi...-

Kaj naj storimo? Kako naprej?

Zdavnaj je tisti nagon za nami. Zdaj smo v času, ko je treba zgrabiti vesla in si zastaviti skupni cilj. Vsak od nas, ki ima občutek pripadnosti našemu domu in mladini, je del tega čolna, ki se drži med valovi. Še bolj pa po preživetem času, ko nismo skupaj delili istega fizičnega prostora, ko se celo leto nismo srečavali v živo. Kako naj bi čoln vzdržal, če vsak vesla na svojo stran?

Mogoče je ta 60. Mladinski dan in vrnitev v Dom priložnost, da z veseljem pregledamo to, kar nas združuje, ne pa to, kar nas oddaljuje. Priložnost je, da skupne moči združimo do pristanišča in da znova odkrijemo vrednost skupne poti.

Naše druženje v domu smo res silno pogrešali, saj se tukaj čutimo kot doma. Naš dom je naša hiša, ljudje, s katerimi se srečamo vsakič, ko pridemo, so del naše velike družine. Kot v vsakem domu smo vabljeni, da delamo in se z ljubeznijo žrtvujemo za v prid vseh članov naše družine.

Podobni smo, ampak ne enaki. Združuje nas ista zgodovina, podobna vzgoja, vrednote vere in slovenstva, veselje do dela in užitka. Vrnitev domov pomeni dandanes tudi to, vrnitev do naših korenin: Matere, Domovine in Boga. Vrednote, ki jih napadajo valovi današnjega sveta, nam pa so velik zaklad.

Če so slovenske in krščanske vrednote: ljubezen, potrpežljivost, spoštovanje, darovanje samega sebe, doprinos skupnemu, delo, veselje in vera v Boga, ki vodi čoln, bomo brez dvoma prispeli do pristanišča.

Kako pa to doživljamo v vsakdanjem življenju? Kako in kam vodimo nas skupni čoln? Taka in druga vprašanja si lahko nastavimo, ko hodimo po poti. MORAMO si jih zastaviti, da ne bi zapustili našega čolna med valovi.

Upamo, da bo ta, naša skupna družina, veselo držala skupaj še na dolga leta.

Hvala lepa!«

Po tako prisrčnem nagovoru predsednice smo predstavili pred vsemi navzočimi priznanje, ki nam ga je meseca oktobra, na praznovanju 66. Slovenskega dne in 65. Obletnice Našega doma San Justo podelila Ministrica Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Helena Jaklitsch. Priznanje se glasi takole: »Za dolgoletno neutrudno delo in prizadevanja za ohranjanje slovenske narodne identitete med mladimi rojaki v Buenos Airesu in Argentini in za neomajno zvestobo Sloveniji in slovenski kulturi."

Sledil je zajtrk, a tokrat bolj poseben ker je bil poln presenečenj. Organizirali smo različne igre, pri katerih je sodelovala vsa dvorana in za katere so bile tudi nagrade. Igrali smo iskanje zaklada, kahoot, iskali smo tudi Medota, ki je postal naša »maskota«.

Končno je prišel eden izmed najpomembnejših trenutkov dneva: kulturni program, ki se je predvajal na velikem platnu. Zaradi omejitev zaradi koronavirusa, ki so nam vsem znane, smo program pripravili virtualno. V njem

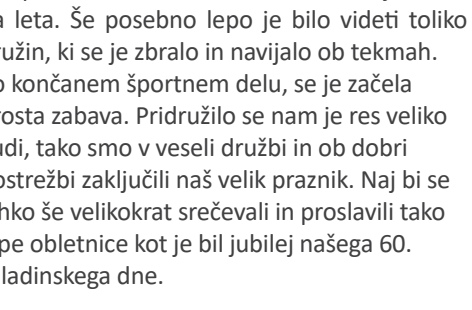

smo videli, kako lahko med seboj eni drugemu pomagamo pred vsakim padcem in tako lahko premagamo težave, ki se nam vsak dan predstavijo in gojimo dobro zase in do drugih. Na virtualnem programu je sodelovalo mnogo mladih z besedo in plesom. Kulturni program smo pa zaključili s skupno pesmijo v živo. Vsak verz te lepe in globoke pesmi govori o vsem kar dela in goji naša mladina. Ob koncu smo napravili skupno sliko, za katero smo povabili vso sedanjo mladino in vse tiste, ki so nekdaj bili člani mladinskih organizacij Našega doma. Posebno lepo je bilo videti, ko se je za ta posnetek dvignila skoraj vsa dvorana. Sledile so zahvale vsem tistim, ki so na poseben način sodelovali pri zamisli in izvedbi programa.

Po kulturnem programu se je začel športni del našega jubileja. Igrali smo se odbojko pri kateri je sodelovalo šest ekip deklet in sedem ekip fantov. Organizirale so se tudi ekipe s člani odraslih, ki so igrali bolj v mladih. Zelo smo vsi uživali: mladina in vsi mladi po srcu, ko smo se ob športu zabavali in nekateri tudi obujali mlada leta. Še posebno lepo je bilo videti toliko družin, ki se je zbralo in navijalo ob tekmah.
Po končanem športnem delu, se je začela prosta zabava. Pridružilo se nam je res veliko ljudi, tako smo v veseli družbi in ob dobri postrežbi zaključili naš velik praznik. Naj bi se lahko še velikokrat srečevali in proslavili tako lepe obletnice kot je bil jubilej našega 60. Mladinskega dne.

Luka Ravnik

KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI

V organizaciji Veleposlaništva Republike Slovenije v Buenos Airesu je med 15. novembrom in 3. decembrom na Trgu bralca pred Nacionalno knjižnico Mariana Morena potekala Knjižnica pod krošnjami.

Knjižnice pod krošnjami v Sloveniji predstavljajo že tradicionalen projekt, ki vsako poletje v parke številnih slovenskih mest privablja bralce vseh starosti. Izvedba projekta v Buenos Airesu predstavlja paradnega konja lokalnega slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije v Argentini. Z njim smo želeli v mesto, katerega srce bije za literaturo, pripeljati delček slovenske bralne kulture. Knjižnica pod krošnjami je ponudila zelen prostor za uživanje prostega časa in branje raznovrstne literature raznolikih evropskih in izbranih argentinskih avtorjev. Z njo smo želeli prispevati k nadaljnjemu utrjevanju kulturnih stikov med Argentino in Evropo.

Knjižnica pod krošnjami je bila organizirana v sodelovanju z Nacionalno knjižnico Mariano Moreno ter člani Mreže nacionalnih inštitutov za kulturo (EUNIC) grozda Buenos Aires; Kulturnim centrom Španije v Buenos Airesu, Veleposlaništvom Avstrije, Veleposlaništvom Nemčije, Goethe Institutom ter Camoes kulturnim centrom Portugalske. K sodelovanju so bile vabljene vse države članice Evropske unije, Delegacija Evropske unije v Buenos Airesu ter druge rezidenčno prisotne evropske države. Kot lokalno predsedstvo Sveta Evropske unije smo ponosni, da smo k projektu pritegnili kar 23 evropskih držav, ki so sodelovale s preko 400 knjigami svojih avtorjev prevedenih v španski jezik.

Projekt se je izvedel kot lokalni projekt Europe Readr. Europe Readr je digitalna platforma, ki bralcem po svetu približuje aktualna družbena vprašanja. Platforma, ki jo je ustvarilo slovensko predsedovanje Svetu Evropske unije, od 1. julija do 31. decembra 2021 brezplačno ponuja kuriran nabor evropske literature pod naslovom “Prihodnost bivanja”.

Otvoritev projekta je potekala v obliki okrogle mize, na kateri so uvodne nagovore podali direktor Nacionalne knjižnice Juan Sasturain, veleposlanik Alain Brian Bergant ter podsekretarka za izobraževanje, raziskovanje in kulturne politike za enakost z Ministrstva za ženske, spole in raznolikost Argentinske republike Diana Broggi. Sledila je razprava na temo literature in enakosti spolov, v kateri so sodelovale pesnica in pisateljica, dramaturginja in literarna kritičarka Susana Villalba, raziskovalka na Nacionalni svetu za znanstvene in tehnične raziskave, predavateljica na Univerzi v Buenos Airesu (UBA) in Nacionalni umetniški univerzi (UNA) dr. Lucia De Leone ter avtorica Belén López Peiró.

V treh tednih se je zvrstilo tudi več literarnih dogodkov; od branja literature do okrogle mize. Dogodke so organizirale Poljska, Francija, Nemčija, Avstrija in Portugalska. Slovenski dogodek, ki bi moral potekati 25. novembra, je bil zaradi slabega vremena žal odpovedan in bo izveden ob drugi priložnosti. V projekt so se s svojimi knjigami vključile Avstrija, Belgija, Bolgarija, Češka, Danska, Francija, Grčija, Irska, Italija, Hrvaška, Madžarska, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Srbija, Španija, Švedska, Švica ter Delegacija EU. Dolg seznam držav ne odraža le sodelovanja temveč tudi ljubezen do kulture, ki predstavlja eno izmed rdečih niti sodelovanja z našo državo gostiteljico. Naslednjo izvedbo Knjižnice pod krošnjami Veleposlaništvo načrtuje v Córdobi, v sodelovanju z lektorico Majo Kračun.

Urška Učakar

3. MEDNARODNA KONFERENCA

Društva katoliških pedagogov Slovenije

V soboto, 20. novembra, je Društvo katoliških pedagogov Slovenije priredilo 3. Mednarodno konferenco pod geslom »Odgovorno ohranimo slovensko identiteto« kot poklon Sloveniji ob 30-letnici samostojnosti. Na spletu se je zbralo 130 udeležencev iz 9 držav.

Cilj 3. Mednarodne konference je opisan v uvodniku Zbornika: »Želeli smo spregovoriti o tem, kakšen je naš odnos do Slovenije, na čem temelji in kako v Sloveniji in po svetu ohranjamo slovenski jezik, kulturo in tradicijo, znanje in zgodovinski spomin glede na to, da so korenine Slovencev rasle na skupnem geografskem področju.«

Mednarodna konferenca se je začela s pozdravnimi nagovori Ministrice RS za izobraževanje, znanost in šport, dr. Simone Kustec, in Predsednika Državnega sveta RS Alojza Kovšce.

Plenarni del Mednarodne konference ja v sobotnem jutru nadaljeval z zanimivimi predavanji:

- Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Helena Jaklitsch, je predavala o Slovenski identiteti skozi zgodovino.
- Mojca Škrinjar: Kaj je (narodna) identiteta in kako lahko učitelj oz. vzgojitelj privzgaja domoljubje
- dr. Stjepan Šterc: Hrvaško izseljenstvo, domoljubje, ohranjanje identitete in sodobni izzivi
- Marcos Fink: Slovenci po svetu ohranjamo slovensko identiteto
- dr. Aleš Štrancar: Vredno je delati in ustvarjati v svoji domovini po svoji pameti in osveščati svoje sodržavljane

Po času za kosilo se je mednarodna konferenca nadaljevala s predstavami referatov po skupinah. Prijavilo se je 77 prispevkov iz Slovenije, Argentine, Hrvaške, Italije, Avstrije, Nemčije, Madžarske, Nizozemske in Švedske.

Največ prispevkov izven Slovenije je bilo iz Argentine. Poleg predstave na spletu so vsi prispevki objavljeni v Zborniku, ki je dostopen na **povezavi.**

Iz Argentine so bili predstavljeni naslednji referati:

- Martin Sušnik: Razmišljanja o zvestobi (slovenstvu)
- Štefan Godec: Slovenski Srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka
- Jože Jan: Krovno društvo Slovencev v Argentini - Zedinjena Slovenija
- Irena Urbančič Poglajen: Slovenska osnovna šola Franceta Balantiča
- Anka Savelli Gaser: »Od zibeli do groba ne gane moja se zvestoba« (Gustav Ipavec)
- Ana Marija Klanjšček: Iz slovenskega srca in duha
- Maria Zurc: Ko sem na odru, pozabim vse, včasih tudi besedilo
- Andrejka Papež Cordoba: Ohranjanje slovenstva v mešanih družinah
- Maria Ines Fink: Stara mama in profesorica v Argentini
- Metka Mizerit: RAST - Roj abiturientov Srednješolskega tečaja v Buenos Airesu

Društvo katoliških pedagogov Slovenije je nastal leta 1989, ko se je v Dravljah v Ljubljani zbrala skupina vernih pedagogov, ki so si želeli rednih srečanj. Leta 1994 so se registrirali kot društvo in postali člani Evropskega združenja krščanskih učiteljev. Društvo si prizadeva za delitev vrednot in sledenju pedagoškemu klicu, pomagati pri osebnostni rasti, povezovati ljudi, njihovo znanje, izkušnje in moči ter se strokovno izpopolnjevati.

Jože Jan

OkrOgle OBLETNICE

Svobodna Slovenija (1941)

SVOBODNA SLOVENIJA
"ESLOVENIA LIBRE"
GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

SVOBODNA SLOVENIJA
ESLOVENIA LIBRE
SAMOSTOJNA DRŽAVA SLOVENIJA
je bila proglašena 25. junija 1991 ob 20,30
V NEDELJO VSI NA PRAZNOVANJE!

SVOBODNA SLOVENIJA
"ČAS JE ZREL ZA BISTVENO"
65. OBLETNICA NAŠEGA DOMA IN 66. SLOVENSKI DAN

Pred 80 leti, 22. novembra 1941 je v Sloveniji izšla prva številka Svobodne Slovenije. Od prvih let je ohranjenih samo nekaj številk. Leta 1947 se je urednik lista, Miloš Stare, izselil v Argentino in že 1. januarja 1948 začel izdajati Svobodno Slovenijo v Buenos Airesu. Trde so bile preizkušnje, ki jih je list preživel v teh osmih desetletjih. Dvigal je pogum, dajal smernice in služil resnici. V svojih številkah prinaša novice iz življenja Slovencev v Argentini, Sloveniji in po svetu in poroča o kulturnih, športnih in socialnih dogodkih. Po 80 letih Svobodna Slovenija še živi in je del Slovencev, ki živijo pod južnim križem.

V prvi številki je urednik jasno napisal cilj Svobodne Slovenije: “Slovenec, korakaj z nami k svobodi! Danes živimo Slovenci zopet v dobi, ko nam je treba jasnih pojmov in jasnih načel, za katere more biti le eno izhodišče: ljubezen do slovenske zemlje, ljubezen do slehernega Slovenca, ljubezen do vsega kar je slovenskega. Naša naloga je, da se pripravimo za čas, ki bo prišel. Ta čas nas ne sme najti nepripravljene ali utrujene.

V Sloveniji se je Svobodna SLovenija tiskala in razpečevala tajno. Od vsega začetka je list obsojal in svaril pred nacizmom in komunizmom. Svobodna SLovenija se je širila med ljudstvom v stotih, včasih celo tisočerih izvodih.

Poslanstvo Svobodne Slovenije je Miloš Stare obnovil v prvi številki izdani v Argentini: “Danes v Sloveniji ni laških fašistov in nemških nacistov. Je pa v Sloveniji kljub temu še vedno najstrašnejše nasilje, ki ga izvajajo komunisti. Laž in krivica pa sta vsakdanja hrana, s katero krmi režim še vedno zasužnjene Slovence. Laž pa je blago, ki ga režim na debelo izvaža in razširja tudi med Slovenci Južne Amerike, Naše delo zato ni končano. Dolžni smo, da nadaljujemo delo, začeto že leta 1941 v domovini, pa smo ga morali leta 1945 prekiniti v izgnanstvu. Nam slovenskim beguncem je argentinska republika dobrohotno dala zavetje. Ni bil to le izraz sočustvovanja do brezdomcev. Bilo je več! Argentina je zemlja svobode. Mi pa smo morali zapustiti svoje domove zaradi komunistične diktature. “Svobodna Slovenija” je pred Vami. Prva številka v argentinski izdaji. Vse poštene Slovence v Južni Ameriki pozivamo, da se pridružijo naši borbi proti vsakemu nasilju in da vsi sprejmejo naše geslo: “Borba za svobodo slovenskega naroda, borba za zmago resnice in pravice!”

Ob 50-letnici Svobodne Slovenije je dr. Tine Debeljak, ožji sodelavec Miloša Stareta in član uredniškega odbora Svobodne Slovenije napisal: “ V Argentini je Miloš Stare dodal Svobodni Sloveniji še novo nalogo, da povezuje vse demokratične Slovence v Argentini ter kolikor možno po svetu; in temu idealu je ostala Svobodna Slovenija zvesta do danes. Čas je potekal, uredniki so legali v grob, tudi Stare se je moral ločiti od svojega ljubega otroka. A na njih mesta so stopili mlajši, morda rojeni že v Argentini, a še vedno polni slovenskega demokratičnega in svobodoljubnega duha, ki so čutili, da je še vedno potrebna jasna beseda, ostre misli in domoljubno čutenje, kajti v Sloveniji je še vedno vladala prisila. In danes, ko se je podrl izumetničen, a kruti svet partije, ko se doma pričenja demokracija — k temu je doprinesla svoj delež tudi Svobodna Slovenija, njeni Zborniki in druga izdanja — tudi danes je v Sloveniji še mnogo nejasnosti, omahljivosti, nepoznanja. Še vedno je potrebno pričevanje resnice in kazanje krščanskih načel v javni družbi, še vedno je potrebna naša beseda. Pa tudi med nami je nujna povezava, da se bomo lahko skupaj ohranili kot Slovenci, čeprav pod Južnim križem. Svobodna Slovenija gleda na prehojeno pot za seboj in se pripravlja na prihodnost. Kot je med okupacijo, revolucijo in diktaturo imela jasna načela in jih tudi izpovedovala, bo ta izvajala še naprej, da bo skupaj z demokratičnimi Slovenci doma in po svetu, predvsem pa v Argentini, pomagala našemu narodu k dosegu cilja, ki je izražen v naslovu lista.”

Dolgoletni urednik Svobodne Slovenije, Tone Mizerit, je ob 60-letnici glasila napisal:”Od vsega začetka se je list uveljavil kot najbolj pristen glas svobodnih in demokratičnih Slovencev, upoštevan po vsem svetu, verodostojen in zanesljiv. Utrl si je pot med naše ljudi, ki so mu trud in skrb plačevali z zvestobo. Le tako si lahko razložimo, da se je tednik obdržal teh šestdeset let, da je celo rasel in dočakal uresničitev sanj o slovenski državi. Danes je edini splošno informativni tednik, ki izhaja v slovenskem jeziku izven slovenskega narodnega ozemlja. Mnogo se je spremenilo. Danes je tudi oblika in vsebina Svobodne Slovenije nekoliko drugačna. Bolj je obrnjena na skupnost, a odprta Sloveniji in svetu. Skuša biti bolj dinamična, a ne izgubi izpred oči vrednot in ideje. Ohranja ravnotežje in se sooča z novimi izzivi. Ni najmanjša skrb proces asimilacije in vprašanje jezika. Vsaka odločitev je težka. Od prvotnih sodelavcev in članov uredniškega zbora ni nikogar včË med živimi. Ošli so po večno plačilo za toliko truda, naporov in neprespanih noči v delu za ideale. Na njihova mesta so stopili in še stopajo novi, tudi mladi sodelavci. Tisti, ki danes iščemo pot listu, se zavedamo odgovornosti. V vedno menjajočih se okoliščinah, v nemirnem svetu, skušamo ostati zvesti istim ciljem, ki so rodili časopis v letu 1941, in ga ponovno obudili pred šestdesetimi leti. Ko vstopamo v novo, jubilejno leto, se veselimo tega dosežka. S skrbjo a tudi z optimizmom gledamo v prihodnost. In zagotavljamo, da bomo ostališпe naprej zvesti, v borbi za svobodo, resnico in pravico.”

Danes Svobodno Slovenijo urejajo Slovenci, rojeni v Argentini. Sedanji uredniški odbor si prizadeva, da bi tudi v bodoče Svobodna Slovenija ostala glasilo slovenske skupnosti ter odraz slovenskega življenja v Argentini. Da bo za prihajajoče rodove ohranjala ideale slovenstva in svobode, ki so navdihnili njen nastanek.

Pripravil: Jože Jan

KOLEDAR

11. decembra
Evropski večer v Slovenskem domu Carapachay

12. decembra
Nabirka za Zvezo mater in žena

19. decembra
Božični koncert v San Martinu

Božični koncert zbora Ex Corde v Slomškov dom

24. decembra
Sveti večer - Polnočnica

25. decembra
Božič

26. decembra
Božični koncert v Našemu Domu, San Justo

"ZDAJ GRE ZA SLOVENIJO!"

Zbornik ob 30-letnici slovenske države lahko naročite na naslovu svobodna.ba@gmail.com

"ZA RAZMISLEK IN NASMEH"

"En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran"

PREGOVORI IN CITATI

BESEDA

Naš tednik Svobodna Slovenija praznuje 80-letnico izhajanja. V vseh teh letih je spremljal slovensko skupnost v težkih in veselih trenutkih. Uredniški odbor in sodelavci so vložili nešteto napora in časa, da je glasilo Slovencev v Argentini redno izhajalo in poročalo o delovanju slovenske skupnosti v Argentini. Že v prvi številki je urednik napisal: »Naša velika naloga je, da se pripravljamo za čas, ki bo prišel«. Danes je izziv isti. In ohraniti slovensko besedo med nami.

Lepo je pesnik Tone Kuntner pred leti napisal: »Slovenski jezik je jezik mojega izražanja in je moja intimna in nedotakljiva pravica. In je prav tako intima in pravica mojega naroda. Brez njega ni slovenskega pisatelja in ne slovenskega naroda. Meni je vsaka nadnacionalna ideja sumljiva. Slabe izkušnje imamo še od včeraj in mnogoštevilna nacionalna gibanja v zadnjem času kažejo, da noben narod ni zadovoljen, če se ne more polno in svobodno izraziti ter svobodno in suvereno živeti.«

Poglejmo, kaj nam o besedi povedo še pregovori:

- **Od dobrih besed do dobrih dejanj je težka pot.** *(latinski pregovor)*
- **Resnične besede niso nikoli prijetne, prijetne besede niso nikoli resnične.** *(Lev Nikolajevič Tolstoj, ruski pisatelj, politik in publicist)*
- **Beseda, ki jo zadržiš v sebi, je tvoj suženj. Beseda, ki ti uide, je tvoj gospodar.** *(arabski pregovor)*
- **Reke merijo s palico, ljudi pa po njegovih besedah.** *(Konfucij, starokitajski filozof)*
- **Besede iz srca sežejo do srca, besede z jezika pa le do ušes.** *(slovenski pregovor)*
- **Prijazne besede so lahko kratke in preproste, njihov odmev pa je neskončen.** *(sv. Mati Terezija, albanska redovnica, ustanoviteljica reda Misijonark ljubezni in svetnica)*
- **Ne verjemite besedam, ne svojim ne tujim. Verjemite samo svojim in tujim delom.** *(Lev Nikolajevič Tolstoj)*
- **Alah nas obvaruj pred pomanjkanjem hrane in preobilico besed.** *(turški pregovor)*
- **V besedah so vsi ljudje podobni, v dejanjih se razlikujejo.** *(Moliere, francoski dramatik in pisatelj)*
- **Manj besed, manj škode.** *(angleški pregovor)*
- **Beseda, ki si jo bil izustil mimogrede in brez hudega, se povrne, udari na uho silna in strašna, ti razodene, da se da tudi ubijati mimogrede in brez hudega.** *(Ivan Cankar, slovenski pisatelj, dramatik in pesnik)*
- **Z besedami Volgo preplava, z dejanji se v mlaki utopi.** *(ruski pregovor)*
- **Da bi držali besedo, je najbolje, da je nikoli ne dajemo.** *(Napoleon, francoski general in cesar)*
- **Ribe se lovijo na trnek, ljudje pa na besede.** *(armenski pregovor)*
- **Prvi človek, ki je nasprotnika zadel z žalitvijo namesto s kamnom, je bil začetnik civilizacije.** *(Sigmund Freud, avstrijski nevrolog in psiholog)*
- **Rajši srce brez besed, kot pa besede brez srca.** *(Kongoški pregovor)*
- **Ne govori, razen če lahko izboljšaš tišino.** *(Jorge Luis Borges, argentinski pisatelj, pesnik, prevajalec in literarni kritik)*
- **Kar misliš reči, reci jutri.** *(japonski pregovor)*

Izbral: Jože Jan

Dragi rojaki,

December je čas veselja, čas, ko strnemo spomine na leto, ki se poslavlja in že snujemo načrte za prihodnje. Čas, ko drug drugemu stisnemo desnico in si izrečemo lepe želje. Želimo si, da bi se letos v tem prazničnem decembru Slovenci doma, v zamejstvu in po svetu združili in drug drugemu namenili iskreno voščilo.

Vabimo vas, da posnamete video voščilo (1-3 min) ali pa ga kar napišete in nam ga pošljete na elektronski naslov pr.urad.slovenci@gov.si . Vaša voščila bomo skozi ves mesec objavljali na **fb strani Urada Vlade RS** za Slovence v zamejstvu in po svetu in na portalu **Slovenci.si.**

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Svobodno Slovenijo podpirajo

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES ASOCIADOS

oblak®

SVOBODNA SLOVENIJA | *Glasilo Slovencev v Argentini*
Ustanovitelj Miloš Stare
Lastnik društvo Zedinjena Slovenija
Predsednik Jure Komar

Urednika: Mariana Poznič, Jože Jan
Uredniški odbor: Erika Indihar, Lucijana Hribar, Cecilija Urbančič, Jože Lenarčič, Miloš Mavrič, Marko Vombergar, Tomaž Žužek
Oblikovanje: Leila Erjavec, Sofi Komar

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LI BRE
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires - Argentina
email svobodna.ba@gmail.com
www.svobodnaslovenija.com.ar

Priloga s slikami

69. OBLETNICA SLOVENSKA VAS

MENDOZA | MARTINOVANJE 2021

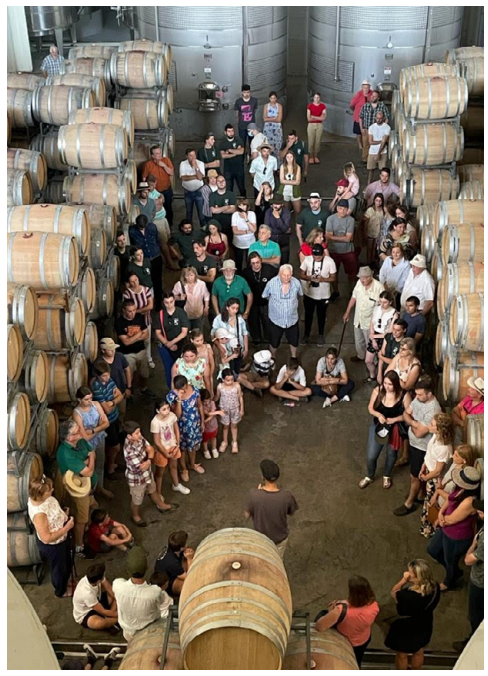

50. MLADINSKI DAN NA PRISTAVI

60. LETNICA MLADINE NAŠEGA DOMA SAN JUSTO

KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI